

КОНСУЛЬТАЦІЯ МУЗИЧНОГО КЕРІВНИКА ДЛЯ БАТЬКІВ

Музика в житті малюків

(консультація для батьків дітей раннього та молодшого дошкільного віку)

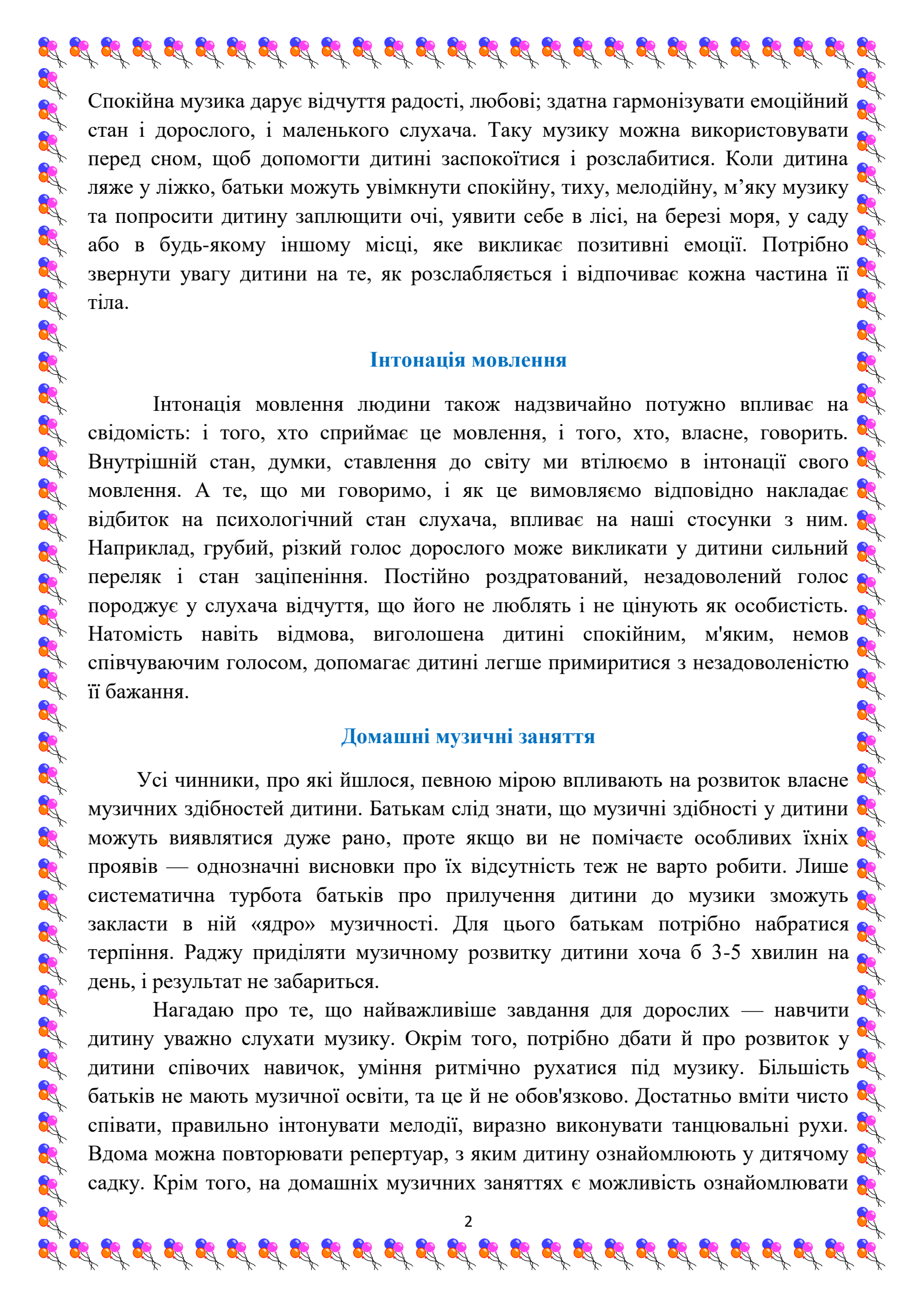
У дитини одним із перших формується слуховий аналізатор, тож музика найраніше серед усіх видів мистецтв стає доступною для сприйняття дитини. Приємні, злагоджені звуки потрібні для гармонійного фізичного та інтелектуального розвитку дитини і у лоні матері, і після народження. Вони сприятливо діють на настрій дитини, викликають у неї відчуття задоволення.

Благодатні звуки

Медики стверджують, що нестача у житті сучасних дітей благодатних звуків викликає хвороби. Дзюркіт струмка, шелест листя, щебетання птахів та багато інших звуків, серед яких людина жила впродовж тисячоліть, сьогодні змінилися на гул реактивних літаків, гуркотіння автомобілів та побутової техніки. Дитина частіше чує постріли, лайливі слова, зойки жаху з телевізора, ніж ніжний спів матері. Прикро, але батьки зазвичай не надають цьому значення, вони просто не знають, що благодатні звуки природи та музики мають величезний вплив на організм на фізіологічному рівні. Доведено, що музика може заспокоювати чи збуджувати нервову систему, прискорювати чи уповільнювати роботу серця та дихання, нормалізувати артеріальний тиск, підвищувати рівень ендорфіну (речовини, яка виробляється в мозку і сприяє підвищенню життєвого тону людини, усуненню больового синдрому), регулювати температуру тіла, активізувати імунітет, стимулювати вироблення гормонів, що блокують стрес.

Вплив музики на психологічний стан людини

Музика має потужний психологічний вплив на людину. З огляду на це важливо звернути увагу, яку музику слухають батьки та їхні діти. Збуджуюча, гучна музика, що виражає агресивний настрій, позбавляє людину — і дорослого, і дитину — стану рівноваженості, спокою, а за певних умов, наприклад, на рок-концертах, спонукає до руйнівних дій. Особливо протипоказана така музика гіперактивним, розгальмованим дітям зі слабким контролем — вона підсилює негативні прояви у їхній поведінці.

Спокійна музика дарує відчуття радості, любові; здатна гармонізувати емоційний стан і дорослого, і маленького слухача. Таку музику можна використовувати перед сном, щоб допомогти дитині заспокоїтися і розслабитися. Коли дитина ляже у ліжко, батьки можуть увімкнути спокійну, тиху, мелодійну, м'яку музику та попросити дитину заплющити очі, уявити себе в лісі, на березі моря, у саду або в будь-якому іншому місці, яке викликає позитивні емоції. Потрібно звернути увагу дитини на те, як розслабляється і відпочиває кожна частина її тіла.

Інтонація мовлення

Інтонація мовлення людини також надзвичайно потужно впливає на свідомість: і того, хто сприймає це мовлення, і того, хто, власне, говорить. Внутрішній стан, думки, ставлення до світу ми втілюємо в інтонації свого мовлення. А те, що ми говоримо, і як це вимовляємо відповідно накладає відбиток на психологічний стан слухача, впливає на наші стосунки з ним. Наприклад, грубий, різкий голос дорослого може викликати у дитини сильний переляк і стан заціпеніння. Постійно роздратований, незадоволений голос породжує у слухача відчуття, що його не люблять і не цінують як особистість. Натомість навіть відмова, виголошена дитині спокійним, м'яким, немов співчуваючим голосом, допомагає дитині легше примиритися з незадоволеністю її бажання.

Домашні музичні заняття

Усі чинники, про які йшлося, певною мірою впливають на розвиток власне музичних здібностей дитини. Батькам слід знати, що музичні здібності у дитини можуть виявлятися дуже рано, проте якщо ви не помічаєте особливих їхніх проявів — однозначні висновки про їх відсутність теж не варто робити. Лише систематична турбота батьків про прилучення дитини до музики зможуть закласти в ній «ядро» музичності. Для цього батькам потрібно набратися терпіння. Раджу приділяти музичному розвитку дитини хоча б 3-5 хвилин на день, і результат не забариться.

Нагадаю про те, що найважливіше завдання для дорослих — навчити дитину уважно слухати музику. Окрім того, потрібно дбати й про розвиток у дитини співочих навичок, уміння ритмічно рухатися під музику. Більшість батьків не мають музичної освіти, та це й не обов'язково. Достатньо вміти чисто співати, правильно інтонувати мелодії, виразно виконувати танцювальні рухи. Вдома можна повторювати репертуар, з яким дитину ознайомлюють у дитячому садку. Крім того, на домашніх музичних заняттях є можливість ознайомлювати

дітей з новими музичними творами, які знають батьки. Але потрібно зважити на те, що ці твори мають бути зрозумілими дітям.

Дитина дуже емоційно реагує на голос і рухи своїх батьків, із задоволенням наслідує їх. Збагатити уяву дитини про звукову палітру музики допоможуть також різноманітні музичні інструменти (наприклад, бубон, барабан, трикутник). З часом батьки зможуть укомплектувати оригінальний домашній оркестр із простих музичних інструментів; влаштувати імпровізований виступ такого оркестру перед гостями та родичами, або навіть залучити і їх до спільного музикування. Така творчість принесе неабияке задоволення насамперед дитині.

Усі батьки хочуть углядіти у своїй дитині хоча б маленький паросток майбутньої талановитої особистості. Крім того, усі хочуть бачити свою дитину доброю, чуйною, такою, що розуміє і цінує красу навколишнього світу. Ці чудові людські риси можна виховати за допомогою мистецтва. Тож раджу батькам не втрачати дорогоцінного часу і почати сіяти зернини творчості у своїх дітях уже з раннього віку. З музикою робити це — суцільне задоволення!

Роль родини в музичному розвитку дитини

(консультація для батьків дітей старшого дошкільного віку)

При народженні кожна дитина має тонкий музичний слух і добре відчуття ритму. Втім, якщо ці здібності не розвивати, з часом вони згасають. На думку дослідників, саме завдяки музичному слуху та відчуттю ритму малюки здатні сприймати мовлення людей. Із суцільної мішанини звуків вони з часом починають виокремлювати слова, упізнаючи їхні ритмічні схеми. Усього за кілька місяців у пам'яті малюків накопичуються сотні слів: ритмічно-звуквисотно-інтонаційно організованих звукових елементів.

Малюки ростуть, йдуть до дитячого садка. У цей час розвивати їхні розумові здібності, збагачувати палітру емоційності, зміцнювати духовне та психічне здоров'я та навіть формувати теплі, довірливі стосунки з однолітками, педагогами та батьками можна за допомогою свідомого навчання музики.

Співпраця педагогів та батьків У нашому дитячому центрі ми регулярно проводимо відкриті заняття, свята, коли батьки мають змогу стати безпосередніми учасниками освітньо-виховного процесу, побачити, як музичний керівник працює з їхніми дітьми, як зацікавлює їх, як прищеплює любов до музики. Проте роботи у цьому напрямку лише музичного керівника дитячого центру не достатньо. Він є лише помічником у вихованні дитини, яка вчиться,

насамперед, у батьків — бо вони є первинною основою її знань, свідомості та буття. Тож запорукою успіху у вихованні дітей є співпраця педагогів та батьків.

Отже, батьки мають спонукати своїх дітей до музичної творчості, брати разом з ними участь у різних творчих заходах, влаштовувати родинні свята, вечори розваг, створювати імпровізовані оркестри. Якщо дитина захотіла влаштувати самодіяльний концерт удома — батькам варто натхненно підтримати цю ідею.

Родинні свята

Родинні свята узагалі мають велику силу. День Матері, День Батька, Дні народження, які супроводжуються піснями, танками, віршами, не лише згуртовують родину, а й допомагають сформувати у дитини ціннісні поняття, розкривати її творчі здібності. Батькам слід прищеплювати своїм дітям любов до Батьківщини, шанобливе ставлення до ветеранів війни, літніх людей, співчуття до людей з обмеженими можливостями. А музика у цьому лише допомагатиме.

Музичні враження

Ми пропонуємо батькам також відвідувати разом з дитиною концерти, театральні вистави, переглядати дитячі телепередачі, які сприяють наповненню духовного світу дитини, розширенню її світогляду, ознайомленню з традиціями, святами, казками українського народу. Збагатити дітей музичними враженнями допоможуть, зокрема, такі телепередачі, як «Крок до зірок», «Срібний апельсин», «Уроки тітоньки Сови», «Веселі нотки».

Проте найліпшим прикладом для своїх дітей є самі батьки. Вони є основним джерелом, звідки дитина бере зерна істини. Музика має великий вплив на формування свідомості дитини, її духовного світу, сприймання навколишнього світу. Будь-яке музичне спілкування з дитиною слід будувати на спільній діяльності, партнерстві, де ведучий — дорослий, а партнер-учасник — дитина.

Любов до музики, прищеплена в дитинстві, може стати міцною основою подальших досягнень та успіхів дитини. Раннє навчання музики відкриває широкий шлях до інтенсивного розвитку сенсорних здібностей, створює надійний фундамент для становлення й подальшого розвитку всіх пізнавальних процесів, гармонійного поєднання емоційного і раціонального, духовного життя людини у майбутньому.

Тож завжди кажемо батькам: «Підтримайте свою дитину, допоможіть їй розкрити себе, адже, як стверджував Василь Сухомлинський, музичне виховання — це не виховання музиканта, а, передусім, виховання людини».

Ми завжди радимо батькам:

- бути терплячими та підтримувати своїх дітей навіть тоді, коли вони не зовсім чітко виконують певне завдання;
- давати дітям право на помилку і самостійне її виправлення;
- намагатися концентрувати слухову увагу дитини невимушено;
- діяти «спільно» з музикою, яку виконує дитина.

Музикування — це вільний процес, у якому кожен з учасників виявляє свої здібності та можливості. У підсумку треба оцінювати не те, чи правильно заграла дитина, а те, чи зіграла вона від душі, музикально. У дитячій пам'яті закарбовується насамперед естетичне задоволення від виконуваної музики, радість власного відкриття, а не похвала батьків за формальне точне відтворення певного музичного фрагмента.

Робота педагога з батьками

Я часто проводжу індивідуальні бесіди з батьками щодо особливостей темпераменту, здібностей та перспектив виховання дитини; надаю їм необхідні методичні рекомендації щодо отримання позитивного результату від домашнього музикування; даю поради, як розвивати музичні здібності дитини, виховувати у неї естетичне сприйняття музики.

Окрім того, я завжди пояснюю батькам, що навчальний процес не повинен обмежуватися лише заняттями у садочку, особливо коли мова йде про музичне виховання. Тому спонукаю батьків і поза заняттями наповнювати дитину музичними враженнями — відвідувати різноманітні культурно-мистецькі заходи, слухати музику вдома тощо.

Після індивідуальних бесід батьки зазвичай переоцінюють власну поведінку на заняттях, усвідомлюють свої помилки, роблять висновки щодо завдань спільного музикування з дитиною вдома тощо. Втім, найвагомішим результатом є те, що батьки починають активніше брати участь у проектах Закладу — ознайомлюються зі звучанням музичних інструментів, слухають виступи запрошених музикантів-інструменталістів, а також із задоволенням відвідують разом із дітьми концерти фортепіанної, органної, клавесинної музики. Відтак діти відчувають не лише радість від музики, а й щастя родинної єдності. Спільні заняття з батьками дають змогу компенсувати нестачу спілкування у повсякденному житті і перетворити музикування на цікаве і корисне заняття.